

Атестація депутатів місцевих рад

**3-й рік повноважень
Рівненська міська рада**

атестація
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Зміст

Вступ та методологія.....	3
Експертне опитування.....	7
Відкритість та прозорість.....	12
Доброчесність.....	16
Підзвітність.....	18
Результати експертного опитування.....	19
Додаток 1. Експерти, які взяли участь в оцінюванні депутатів Рівненської міської ради.....	21

Вступ та методологія

Про «Атестацію депутатів місцевих рад»

Результати чисельних громадських моніторингів свідчать про багатоскладовість проблеми невисокого рівня відкритості, прозорості, доброчесності та підзвітності виборцям депутатів місцевих рад, найбільш небезпечним наслідком якої є низький рівень довіри громадян до представницьких інститутів, в тому числі, до місцевих рад¹.

Однією з основних складових проблеми є базова непоінформованість виборців, як через неефективне використання доступних для місцевих депутатів каналів комунікації, так і через незабезпечення доступу до такої інформації для виборців з боку депутатів. Незабезпеченість в необхідному обсязі інформацією про діяльність місцевих депутатів призводить до зниження рівня прозорості реалізації ними своїх функцій, доброчесного використання владних повноважень так серйозного зниження рівня підзвітності виборцям. Окрім того, попередній досвід реалізації кампаній громадських моніторингів реалізації повноважень місцевими депутатами, який має Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» свідчить ще й про невиконання обов'язків, покладених на депутатів місцевих рад профільним законодавством.

Практичними складовими проблеми є недоступність для громадян офіційної інформації про депутатів, неналежна практика проведення прийомів громадян, відсутність практики інформування про свою діяльність з боку депутатів, або ж формальне інформування без двосторонньої комунікації, невідповідність діяльності депутатів антикорупційним стандартам (розкриття для широкого загалу інформації про статки, оприлюднення інформації про приватні інтереси та врегулювання конфлікту інтересів за його з'ясування), відсутність підзвітності або лише формальна підготовка звітності, про яку переважна більшість громадян залишається необізнаним.

З боку самих депутатів загальний низький рівень відповідальності перед громадянами, часто виправдовується громадським характером представницьких функцій: відсутністю платні за виконання законних обов'язків (відвідування пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, участі в підготовці та розгляді проектів рішень місцевих рад, поданні депутатських запитів на вирішення ідентифікованих проблем громадян, тощо). Усвідомлюючи комплексність описаної проблеми, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» в 2015 році ініціювала громадську кампанію по персональній оцінці результатів діяльності депутатів Одеської міської ради VI скликання («Атестацію депутатів» Одеської міської ради).

¹ Third Annual Ukrainian Municipal Survey. 20 January – 12 February, 2017 Conducted by Rating Group Ukraine on behalf of the Center for Insights in Survey Research // <http://www.iri.org/resource/ukraine-poll-local-outlook-improves-national-pessimism-remains-high>

З 2016 року організація, за підтримки [Міжнародного Фонду «Відродження»](#) розпочала пілотування ініціативи в 8 місцевих радах Одеської області, розширивши географічне охоплення, до вже новообраних депутатів Одеської обласної, Одеської, Ізмаїльської, Білгород-Дністровського, Котовського, Ренійського, Татарбунарського, Роздільнянського міських рад Одеської області.

В 2017 році аналогічне персональне оцінювання – Атестація депутатів місцевих рад здійснюється по відношенню до депутатів ще 7 міських рад обласних центрів: Рівненської, Львівської, Сумської, Черкаської, Дніпровської, Краматорської та Херсонської міських рад. Оцінювання діяльності депутатів в зазначених міських радах здійснюють партнерські організації, які на постійній основі займаються просування відкритості, прозорості, підзвітності та доброчесності органів місцевого самоврядування в відповідних містах: Рівненське та Львівське представництва Громадянської мережі ОПОРА, ГО Ліга захисту, Черкаська обласна організація ВГО «Комітет виборців України», Дніпропетровська обласна громадська організація "Дніпропетровський координаційно-експертний центр з питань регуляторної політики", ГО «Точка доступу» та Херсонська обласна громадська організація «Причорноморський центр політичних та соціальних досліджень».

Зазначена ініціатива реалізується з метою підвищення рівня відповідності діяльності місцевих депутатів законам України, а також практикам належного управління за допомогою персоніфікованої оцінки кожного окремого депутата, а також збільшення обізнаності населення про діяльність місцевих депутатів.

Складовими ініціативи є:

1. здійснення персонального оцінювання місцевих депутатів по набору доступних до об'єктивного вимірювання критеріїв, які характеризують комплекс реалізації статусу депутата місцевої ради.
2. Додаткове виваження оцінки, яка здійснюється по об'єктивним параметрам, результатами опитування місцевих експертів щодо їх оцінки реалізації повноважень місцевими депутатами.
3. Вироблення персональних рекомендацій кожному місцевому депутату, який пройшов оцінювання, щодо підвищення якості реалізації повноважень та, відповідно, підвищенню персональної доступності для взаємодії з виборцями.
4. Персональне просування напрацьованих рекомендацій для місцевих депутатів.
5. Постійне інформування громадян про індивідуальні доробки місцевих депутатів в представництві виборців.

У своєму оцінюванні організація керувалася, в першу чергу, законами «Про місцеве самоврядування», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про запобігання корупції», «Про доступ до публічної інформації».

Оцінювання проводиться по заздалегідь встановленому переліку критеріїв, по кожному з яких оцінка реалізації повноважень депутатам може скласти від «0», в разі повної невідповідності критеріїв, до «5», в разі повної відповідності критерію. Загальна оцінка представляє собою середнє значення всіх оцінок по кожному з критеріїв.

Таким чином, в разі повної відповідності всім критеріям, діяльність депутата могла бути оцінена в 5 б.

Критерії, по яким здійснюється оцінювання, базуються на вихідних умовах відповідності діяльності місцевих депутатів принципам відкритості та прозорості, доброчесності та підзвітності.

Під **відкритістю для виборців** розуміється простота та доступність інформації про обраних представників – місцевих депутатів;

Під **прозорістю діяльності** – реалізація депутатських повноважень у відкритий спосіб, що дозволяє здійснювати громадський контроль;

Під **доброчесним представництвом** інтересів своїх виборців **розуміється** поведінка та дії, які відповідають набору моральних та етичних принципів та стандартів, які, серед іншого, створюють бар'єри для корупційних дій;

Під **підзвітністю громаді** **розуміється** відповідальність місцевих депутатів за здійснення своїх повноважень.

Критеріями виступали такі показники:

- 1) Розміщення інформації про депутата на офіційному сайті ради:

біографічна довідка, що включає інформацію про освіту, досвід роботи, сімейний стан;

фотокартка депутата;

інформація про партійну приналежність, а також партію, від якої обрано депутата;

- 2) Оприлюднення повної та актуальної інформації про місце і час проведення прийому, а також контактних відомостей, для здійснення зв'язку з депутатом;
- 3) Здійснення регулярного особистого прийому виборців не рідше, ніж 1 раз на місяць відповідно до встановленого графіку проведення прийому;
- 4) Регулярне інформування виборців про свою діяльність, включаючи використання каналів інформування, які дозволяють здійснення двосторонньої комунікації з громадянами (використання соціальних мереж);
- 5) Дисципліна відвідування пленарних засідань сесій ради;
- 6) Дисципліна відвідування засідань постійних депутатських комісій ради, до складу яких входять депутати;

- 7) Подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування;
- 8) Добровільне оприлюднення декларації в відкритих джерелах інформації (окрім оприлюднення такої інформації в відповідному Державному реєстрі);
- 9) Достовірність відомостей в декларації (відповідність інформації, наданої в декларації, інформації, яка міститься в відкритих державних реєстрах);
- 10) Активність виступів протягом пленарних засідань сесій;
- 11) Подання депутатських запитів з актуальних питань розвитку громади.
- 12) Дотримання принципу єдиного та неперехідного голосу депутата місцевої ради (персональне голосування);
- 13) Дотримання виваженої позиції при розгляді проектів рішень, які в процесі підготовки не пройшли належного вивчення інтересів широких кіл міської спільноти та не отримали позитивних відгуків з боку широкого кола експертної спільноти міста (голосування при розгляді «спірних» проектів рішень);
- 14) Належне врегулювання конфлікту інтересів в разі його виникнення під час прийняття рішень радою;
- 15) Наявність підтвердженої інформації про звіт депутата про результати діяльності за рік, про що свідчать відповідні публікації на офіційних сайтах, в соціальних мережах, ЗМІ;
- 16) Проведення публічної звітної кампанії: відкриті зустрічі з виборцями, без урахування зустрічей з трудовими колективами підприємств або установ, на яких працює або власником яких є депутат;
- 17) Публікація повного звіту про виконану роботу в ЗМІ, в соціальних мережах, на офіційних сайтах депутатів, партій місцевих рад;
- 18) Відповідність змісту звіту вимогам ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад»;
- 19) Інформування місцевої ради про результати свого звітування;
- 20) Інформування про використання коштів депутатського фонду, або його аналогу;

В той самий час, задля адекватного відображення локального контексту діяльності кожного депутатського корпусу, представники яких проходять персональне оцінювання, обмежений перелік показників, може бути виведений з оцінювання, в разі, якщо певний показник діяльності не є актуальним для певної міської ради. При цьому персональна оцінка кожного депутата так само уявляє собою середній показник оцінок по

всім показникам, які були застосовані. До показників, які можуть виводитись за межі оцінювання, належать:

- 1) Дотримання принципу єдиного та неперехідного голосу депутата місцевої ради (персональне голосування) – в разі, якщо в раді відсутня електронна система для голосування/або відсутня проблема «неперсонального» голосування депутатів.
- 2) Дотримання виваженої позиції при розгляді проектів рішень, які в процесі підготовки не пройшли належного вивчення інтересів широких кіл міської спільноти та не отримали позитивних відгуків з боку широкого кола експертної спільноти міста (голосування при розгляді «спірних» проектів рішень) – в разі якщо таких проектів протягом року, щодо якого здійснюється оцінювання, не було.
- 3) Достовірність інформації, поданої в декларації – є обов'язковим критерієм для депутатів усіх міських рад міст – обласних центрів.
- 4) Дії в умовах конфлікту інтересів при розгляді проектів рішень – в разі, якщо ситуацій конфлікту інтересів в депутатів не було зафіксовано.
- 5) Інформування про використання коштів депутатського фонду (або його аналогу) – в разі, якщо депутатський фонд відсутній.

Окрім того, до секретарів міських рад, депутатів, які не входять до складу жодної постійної комісії, а також до голови та заступників голови обласної ради, не застосовується показник відвідування постійних комісій обласної ради.

Для збору інформації по позначеним критеріям використовувався аналіз інформації, розміщеної на офіційних сайтах рад партій, депутатів, та інформації, отриманої у відповідь на запити на інформацію; відбувались спостереження та експерименти за виконанням депутатами своїх повноважень та взаємодії з громадянами.

Так, перевірка проведення прийому виборців здійснювалося шляхом відвідування без попереднього повідомлення приймалень депутатів у той час, який самими депутатами був визначений, як час проведення прийому виборців.

Вивчення діяльності депутатів щодо відвідування пленарних засідань сесій та засідань постійних депутатських комісій, персонального голосування протягом пленарних засідань сесій, врегулювання конфлікту інтересів, проведення звітних заходів відбувався шляхом очного спостереження за ходом відповідних заходів, а також вивчення протоколів та відео-записів пленарних засідань сесій та засідань постійних депутатських комісій.

Для збору інформації за іншими критеріями використовувалися офіційні сайти рад, партій і депутатів, інформаційні запити, моніторинг та аналіз публікацій в ЗМІ, соціальних мережах.

Експертне опитування.

В обласних центрах, де дистанція між депутатами міської ради і громадянами, набагато більше, ніж в невеликих містах проводилось опитування експертів, з метою порівняння оцінок експертного співтовариства з результатами комплексного персонального оцінювання за заздалегідь визначеними об'єктивними критеріями.

Для участі в експертному оцінюванні депутатів запрошуються головні редактори ЗМІ міста, а також журналісти, що спеціалізуються на висвітленні діяльності міської ради, представники наукової спільноти міста, сфера наукових інтересів яких дотична до питань здійснення місцевого самоврядування та здійснення міської політики, а також громадські активісти, діяльність яких пов'язана з взаємодією з депутатським корпусом ради.

Експертам пропонувалося дати індивідуальну оцінку депутатам міської ради. Кожному депутату Рівненської міської ради експерт міг надати одну оцінку за шкалою від «1» до «5», де «1» - депутат однозначно не гідний представляти інтереси громадян в міській раді, «5» - депутат однозначно гідний представляти інтереси громадян в міській раді. Оцінкою «3» - експертам пропонувалося позначати тих депутатів, які їм нічим не запам'яталися протягом третього року роботи Рівненської міської ради VII скликання.

Крім того, експертам пропонується вибрати критерії, якими вони в першу чергу керувалися при оцінюванні депутатів міської ради. Серед таких критеріїв є такі, за якими проводиться оцінювання депутатів за об'єктивно вимірюваними показниками, а також експертам надається можливість визначити власні критерії, які в запропонованому переліку відсутні.

По завершенню збору експертних оцінок, обчислюється «частота» вибору експертами кожного виду оцінок, що свідчить про найбільш поширену серед експертного середовища, оцінку кожного депутата ради. Опитування експертів відбувається індивідуально, що виключає можливість впливу оцінок експертів один на одного.

Про що цей звіт.

В цьому звіті представлені результати комплексної персональної оцінки депутатів за результатами другого року повноважень.

Строки та джерела

Польовий етап моніторингу здійснення прийому виборців тривав в період з 1 серпня по 1 жовтня 2018 р.

Період для визначення оцінки по відвідуванню пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, виступів під час пленарних засідань, подання депутатських запитів, врегулювання конфлікту інтересів при прийнятті рішень, персонального голосування – листопад 2017 -листопад 2018 роки.

Основою для визначення оцінок, пов'язаних з поданням, оприлюдненням та достовірністю декларацій, була кампанія подання декларацій за 2018 рік, яка тривала в 2019 році.

Основою для визначення оцінок, пов'язаних зі звітами депутатів, була кампанія звітування депутатів про свою діяльність за 2018 рік, яка розпочалась в лютому - березні 2019 року. Оскільки рішенням Рівненської міської ради «Про звітування депутатів Рівненської міської ради» (№3940 від 25 січня 2018 року), звіти депутатів подати до апарату Рівненської міської ради не пізніше 15 березня року, наступного за звітним.

Джерелами для висновків щодо надання інформації про депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, інформування про час та місце здійснення прийому виборців, а також контактні відомості для здійснення зв'язку з депутатами слугували, відповідно, офіційні сайти місцевих рад, офіційні сайти та/або сторінки в соціальних мережах місцевих осередків політичних партій та самих депутатів. Щодо інформування про свою діяльність депутатами джерелами для висновків слугували сторінки депутатів в соціальних мережах та, в окремих випадках, місцеві газети². Перевірка здійснення прийому виборців депутатами місцевих рад здійснювалась шляхом моніторингових візитів за вказаними депутатами адресами та графіками проведення прийому виборців³. В разі, якщо протягом першого моніторингового візиту не вдавалось підтвердити проведення прийому виборців, здійснювалась, як мінімум, 1 додаткова перевірка. Лише після декількох невдалих спроб потрапити на прийом до місцевого депутата, робився висновок щодо невідповідності депутата зазначеному критерію: проведення особистого прийому виборців, як мінімум, раз на місяць.

² Місцеві ради Одеської області (окрім Одеської міської ради).

³ У випадку депутатів Одеської обласної ради, місця проведення прийому виборців яких розташовані далі, ніж на 40 км. від обласного центру, перевірка проведення прийому здійснювалась за скороченим форматом: шляхом дзвінків по зазначеним депутатами контактним номерам телефонів в дні та години, зазначені депутатами для здійснення прийому виборців.

Висновки

За об'єктивним оцінюванням діяльності депутатів, що включає 20 критеріїв, депутати отримали наступні оцінки:

- найвищу оцінку «5» не одержав жоден з депутатів Рівненської міської ради;
- оцінку «4» одержали 16 депутатів: Бляшин Микола, Васильчук Сергій, Годя Маріян, Довжаниця Олександр, Євтушенко Святослав, Криж Ольга, Курсик Олександр, Павелків Віталій, Пилипчук Ірина, Романюк Любов, Стасюк Роман, Стельмащук Святослав, Тимощук Тамара, Туровська Людмила, Чубай Олександр та Яворський Роман ;
- оцінку «3» присвоїли 15 депутатам: Гапак Богдан, Іванова Анна, Карпак Олег, Ковалець Ігор, Кудрін Володимир, Кузьмич Андрій, Муляренко Олексій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Паладійчук Сергій, Пожарський Петро, Поліщук Назарій, Попик Володимир, Сухий Юрій, Чугуєвець Анатолій;
- 10 депутатів отримали «2»: Дзецько Олег, Загоровський Назарій, Крюков Олександр, Кульчинська Галина, Лащук Анатолій, Мітін Юрій, Немеш Василь, Петролюк Роман, Чирак Людмила, Чубай Тетяна;
- найменший бал - «1» має Бабат Олександр.

В результаті експертного опитування:

- найвищий бал «5» отримав один депутат: Бляшин Микола;
- оцінку «добре», тобто «4» мають троє депутатів: Кульчинська Галина, Поліщук Назарій та Романюк Любов;
- 34 із 42 депутатів отримали , за оцінками експертів, оцінку «3»: Васильчук Сергій, Гапак Богдан, Годя Маріян, Дзецько Олег, Довжаниця Олександр, Загоровський Назарій, Іванова Анна, Євтушенко Святослав, Карпак Олег, Ковалець Ігор, Криж Ольга, Крюков Олександр, Курсик Олександр, Кузьмич Андрій, Кудрін Володимир, Лащук Анатолій, Мітін Юрій, Немеш Василь, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Павелків Віталій, Паладійчук Сергій, Пилипчук Ірина, Пожарський Петро, Попик Володимир, Стасюк Роман, Стельмащук Святослав, Тимощук Тамара, Туровська Людмила, Чирак Людмила, Чубай Тетяна, Чубай Олександр, Чугуєвець Анатолій та Яворський Роман;
- оцінку «2» одержали Петролюк Роман та Сухий Юрій;
- оцінку «1» одержали депутати Бабат Олександр та Муляренко Олексій.

В результаті атестації депутатів Рівненської міської ради впродовж другого року їх повноважень (листопад 2017 – листопад 2018 років) маємо наступні висновки:

- **Відкритість та прозорість:**

- майже половина народних обранців Рівнеради (23 із 42) оприлюднюють на сайті міської ради усю інформацію про себе: фотокартку і біографію: із зазначенням інформації про освіту, досвід роботи, місце роботи, сімейний стан, партійну приналежність;
- серед оприлюдненої інформації на сайті Рівнеради у чотирьох депутатів ці дані не відповідають дійсності: у Євтушенка Святослава, Лащука Анатолія, Немеша Василя та Яворського Романа;
- особистий прийом виборців здійснюють 12 депутатів: Бляшин Микола, Васильчук Сергій, Годя Маріян, Довжаниця Олександр, Паладійчук Сергій, Поліщук Назарій, Попик Володимир, Романюк Любов, Стельмащук Святослав, Тимощук Тамара, Туровська Людмила та Чугуєвець Анатолій;
- нерегулярний особистий прийом, або приймають лише помічники у 27 місцевих обранців;
- не вдалось підтвердити здійснення прийому трьох депутатів: Бабат Олександр, Немеш Василь, Сухий Юрій;
- 16 із 42 двох місцевих обранців активно використовують соціальну мережу Facebook для двосторонньої комунікації з виборцями: Бляшин Микола, Васильчук Сергій, Довжаниця Олександр, Євтушенко Святослав, Кудрін Володимир, Курсик Олександр, Павелків Віталій, Паладійчук Сергій, Пилипчук Ірина, Поліщук Назарій, Романюк Любов, Стасюк Роман, Стельмащук Святослав, Чубай Олександр та Яворський Роман;
- 20 народних обранців періодично оприлюднюють інформацію про свою діяльність у газетах: Гап'як Богдан, Годя Маріян, Загоровський Назарій, Карп'як Олег, Ковалець Ігор, Криж Ольга, Кузьмич Андрій, Кульчинська Галина, Лащук Анатолій, Мітін Юрій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Пожарський Петро, Попик Володимир, Сухий Юрій, Тимощук Тамара, Туровська Людмила, Чирак Людмила, Чубай Тетяна, Чугуєвець Анатолій.
- 6 депутатів взагалі не інформують виборців про діяльність на сторінках Facebook чи за допомогою газет: Бабат Олександр, Дзецько Олег, Іванова Анна, Крюков Олександр, Немеш Василь, Петролюк Роман.

• **Доброчесність**

- усі пленарні засідання відвідали Васильчук Сергій, Гап'як Богдан, Іванова Анна, Карп'як Олег, Криж Ольга, Крюков Олександр, Кузьмич Андрій, Паладійчук Сергій, Петролюк Роман, Поліщук Назарій, Романюк Любов, Стельмащук Святослав
- найнижчі показники відвідування пленарних засідань Попик Володимир (68%) та Бабат Олександр (47%);
- усі засідання постійних комісій відвідали Карп'як Олег, Крюков Олександр, Нестерук Олександр, Поліщук Назарій, Романюк Любов та Чугуєвець Анатолій;

- найнижчі показники відвідування засідань постійних комісій у Бабата Олександра (4% засідань), Немеша Василя (39%), Кудріна Володимира (47%), Мітіна Юрія (51%), Стасюка Романа (54%);
- змістовно виступали на пленарних засіданнях сім депутатів: Бляшин Микола, Довжаниця Олександр, Карпак Олег, Паладійчук Сергій, Стасюк Роман, Туровська Людмила та Чугуєвець Анатолій;
- одна депутатка Рівнеради скористалася правом подання депутатських запитів – Пилипчук Ірина;
- у 2018 році всі депутати міської ради подали та оприлюднили електронні декларації в Єдиному державному реєстрі декларацій. Проте жоден з них додатково не оприлюднив декларацію на доступних для виборців ресурсах (офіційний сайт ради / партії / сторінка у Facebook);
- відомості, оприлюднені в деклараціях депутатів, відповідають відомостям з відкритих реєстрів; вартість майна, придбаного в 2017 році, не перевищує суми доходу за 2017 рік;
- про свої конфлікти інтересів заявив під час пленарного засідання Гапак Богдан.

• Підзвітність

- на сайті Рівнеради, в газетах чи інформаційних порталах опубліковані звіти 19 депутатів: Васильчука Сергія, Годи Маріяна, Довжаниці Олександра, Євтушенка Святослава, Криж Ольги, Кузьмич Андрія, Курсика Олександра, Павелківа Віталія, Пилипчук Ірини, Пожарського Петра, Романюк Любові, Стасюка Романа, Стельмашука Святослава, Сухого Юрія, Тимощук Тамари, Туровської Людмили, Чубай Олександра та Яворського Романа;
- у 10 депутатів текст їх річних звітів відповідає вимогам законодавства: Васильчук Сергій, Довжаниця Олександр, Криж Ольга, Павелків Віталій, Пилипчук Ірина, Романюк Любов, Стельмашук Святослав, Сухий Юрій, Тимощук Тамара та Чубай Олександр;
- публічно на відкритій зустрічі звітувалися перед виборцями чотири депутати: Васильчук Сергій, Курсик Олександр, Попик Володимир, Тимощук Тамара.

У порівнянні з минулим роком депутатської каденції ситуація практично не змінилась:

- у 2018 році оцінку «5» немає жоден з депутатів, як і у 2017 році;
- у 2018 році на двох депутатів більше мають оцінку «4» (тепер їх 16 депутатів);
- кількість місцевих обранців, які мають оцінку «3» зменшилась за рік від 24 до 15;
- оцінку «2» мають 10 депутатів, тоді як за минулий рік їх було 4;

- оцінку «1» як і минулого року має один депутат.

Відкритість та прозорість

У розділі «Відкритість та прозорість» йдеться про те, як депутати Рівненської міської ради інформують про свою діяльність. Зокрема, оприлюднюють біографічні дані та інформацію щодо прийому на сайті ради, а також актуальності цієї інформації. Крім цього у розділі зазначається інформації щодо безпосереднього здійснення прийому депутатами.

Оприлюднення інформації на сайті міської ради є важливим показником інформування громадян про депутата, зокрема про графік та місце прийому громадян депутатом.

Серед 42 депутатів Рівненської міської ради VII скликання 23 депутати розмістили **усю інформацію** на сайті Рівнеради (фотокартку і біографію: із зазначенням інформації про освіту, досвід роботи, місце роботи, сімейний стан, партійну приналежність). Зокрема, усю вищевказану інформацію оприлюднили: Бляшин Микола, Васильчук Сергій, Гапак Богдан, Годя Маріан, Довжаниця Олександр, Євтушенко Святослав, Іванова Анна, Ковалець Ігор, Криж Ольга, Кудрін Володимир, Курсик Олександр, Лашук Анатолій, Муляренко Олексій, Павелків Віталій, Паладійчук Сергій, Попик Володимир, Романюк Любов, Стельмащук Святослав, Туровська Людмила, Чубай Олександр, Чубай Тетяна, Чугуєвець Анатолій, Яворський Роман.

Тобто, трохи більше половини депутатів Рівнеради оприлюднили свої біографічні дані в повному обсязі.

Частково оприлюднили інформацію, **не вказавши більш як дві обов'язкові позиції**, 19 народних обранців. При цьому, не зазначили досвід роботи та сімейний стан: Немеш Василь, Нестерук Олександр, Поліщук Назарій, Стасюк Роман.

Найгірше інформують про себе двоє депутатів: Бабат Олександр та Крюков Олександр, у яких відсутні фотокартка, досвід роботи, місце роботи, а також інформація про сімейний стан.

Окрім оприлюднення інформації про депутата, обов'язковим залишається оприлюднення відомостей про графік та місце прийому виборців й інших громадян. Ця ж норма, передбачена у Законі України «Про статус депутатів місцевих рад».

Отож, усі 42 депутати Рівненської міської ради повністю **оприлюднюють інформацію на сайті Рівнеради про прийом виборців**, вказуючи місце і час (графік) проведення прийому, а також контактний номер телефону.

Інформацію про ведення депутатами громадського прийому Громадянська мережа ОПОРА отримала з офіційного сайту Рівненської міської ради.

При цьому, не вся оприлюднена на сайті Рівненської міської ради інформація є актуальною. Загалом, дев'ять депутатів подали інформацію, яка повністю або частково не відповідає дійсності.

Зокрема, оприлюднена інформація не відповідає дійсності у чотирьох депутатів: Олександра Бабата, Святослава Євтушенка, Василя Немеша та Юрія Сухого.

Прийом громадян та виборців повинен здійснювати кожен депутат Рівненської міської ради щонайменше раз в місяць. Про це йдеться і в Законі України «Про статус депутатів місцевих рад», яким керуються місцеві обранці. В рамках моніторингу, представники Громадянської мережі ОПОРА особисто здійснювали перевірку проведення прийому громадян депутатом не менш ніж двічі.

Особистий прийом виборців не менше 1 разу в місяць проводять 12 депутатів: Бляшин Микола, Васильчук Сергій, Годя Маріян, Довжаниця Олександр, Паладійчук Сергій, Поліщук Назарій, Попик Володимир, Романюк Любов, Стельмащук Святослав, Тимощук Тамара, Туровська Людмила та Чугуєвець Анатолій.

Особистий прийом виборців проводиться нерегулярно або рідше 1 разу на місяць у 21 випадках. Зокрема, таку ситуацію зафіксовано щодо Гапяка Богдана, Дзецька Олега, Євтушенка Святослава, Загоровського Назарія, Карпяка Олега, Криж Ольги, Крюкова Олександра, Кудріна Володимира, Кузьмича Андрія, Кульчинської Галини, Курсика Олександра, Лашука Анатолія, Мітіна Юрія, Нестерука Олександра, Осіпчука Юрія, Павелківа Віталія, Петролюка Романа, Пилипчук Ірини, Пожарського Петра, Чубай Олександра та Чубай Тетяни.

Прийом громадян проводять не депутати, а їх помічники у шести випадках. Зокрема, це Іванова Анна, Ковалець Ігор, Муляренко Олексій, Стасюк Роман, Чирак Людмила та Яворський Роман.

Не вдалось підтвердити здійснення прийому громадян трьох депутатів: Бабат Олександр, Немеш Василь, Сухий Юрій.

Що ж стосується частоти проведення прийому громадян, то 17 депутатів здійснюють лише **один прийом громадян в місяць**. До цього списку входять: Бабат Олександр, Дзецько Олег, Довжаниця Олександр, Загоровський Назарій, Іванова Анна, Карпьяк Олег, Криж Ольга, Крюков Олександр, Кузьмич Андрій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Паладійчук Сергій, Петролюк Роман, Пожарський Петро, Сухий Юрій, Чирак Людмила та Чубай Тетяна.

Попри те, що інколи місце прийому декількох депутатів однакове, є практика й **одночасного графіку прийому** виборців. Такі випадки зафіксовані у депутатів фракції ВО «Свобода»: Загоровського Назарія та Іванової Анни (третя середа місяця з 15:00 до 17:00 год у «Народному домі»); Карпьяка Олега та Крюкова Олександра (друга середа місяця з 15:00 до 17:00 год у «Народному домі»).

Якщо говорити, про місце проведення прийому громадян, то, здебільшого, адреса проведення депутатом громадського прийому збігається з адресою приймальні політичної партії. Зокрема:

- семеро народних обранців фракції ВО «Свобода» проводять громадський прийом у «Народному домі»: Дзецько Олег, Загоровський Назарій, Іванова Анна, Карпьяк Олег, Крюков Олександр, Осіпчук Юрій, Петролюк Роман.
- троє депутатів фракції УКРОП здійснюють прийом в офісі їх політичної партії: Довжаниця Олександр, Криж Ольга, Сухий Юрій.
- двоє із шести представників фракції «Об'єднання «Самопоміч» ведуть прийом в БЦ «Ранг», де й знаходиться офіс партії: Ковалець Ігор, Чирак Людмила;
- двоє партійців фракції ВО «Батьківщина» оприлюднили, що проводять прийом громадян в офісі міської організації партії, що в «Народному домі»: Кульчинська Галина, Мітін Юрій;
- депутат Рівненради Олексій Муляренко, член фракції БПП «Солідарність», інформує, що прийом здійснює в офісі партії;
- один представник фракції Радикальної партії Олега Ляшка Стасюк Роман проводить прийом виборців у сусідньому з партією кабінеті.

Нерідко депутати проводять прийом і у навчальних закладах Рівного. Загалом, чверть народних обранців обирають школи, бібліотеки та музичні школи: Бляшин Микола – ЗОШ 14; Васильчук Сергій – ЗОШ 23 та Рівненська міська бібліотека мікрорайону Ювілейний; Кудрін Володимир – ПТУ 5; Кузьмич Андрій - Рівненський центр ПТО сервісу та дизайну; Нестерук Олександр - ЗОШ 23; Павелків Віталій - Дитяча музична школа 2;

Пожарський Петро – ЗОШ 4; Попик Володимир – ЗОШ 23 та ЗОШ 26; Романюк Любов – ЗОШ 19 та Бібліотека-філія 4; Стельмащук Святослав – ЗОШ 8, приміщення прес-центру; Тимошук Тамара – НВК «Колегіум» та ЗНЗ «Школа 5»; Чугуєвець Анатолій – ЗОШ 14.

Також місцем проведення прийому громадян є місце роботи депутатів: Года Маріан – адмінприміщення ТОВ «Рівень ЛТД» та Чугуєвець Анатолій – адміністрація КЗ «РМПК» (Текстильник).

Важливим показником відкритості депутата є **інформування про свою депутатську роботу**. Одним із способів інформування та комунікації депутатів з виборцями є використання соціальних мереж (зокрема Facebook) та інформування про свою діяльність за допомогою газет.

Серед 42 депутатів Рівненська міська ради налічує **33 місцевих обранці, які зареєстровані у соціальній мережі Facebook** та чію персональну сторінку можна ідентифікувати. Проте активність інформування в них про діяльність депутатів – різна.

16 депутатів активно використовують соціальну мережу для інформування про свою діяльність, а також забезпечують двосторонній зв'язок, відповідаючи на коментарі та коментуючи дописи.

Зокрема, це [Микола Бляшин](#), [Сергій Васильчук](#), [Олександр Довжаниця](#), [Святослав Євтушенко](#), [Володимир Кудрін](#), [Олександр Курсик](#), [Віталій Павелків](#), [Сергій Паладійчук](#), [Ірина Пилипчук](#), [Назарій Поліщук](#), [Любов Романюк](#), [Роман Стасюк](#), [Святослав Стельмащук](#), [Олександр Чубай](#) та [Роман Яворський](#). Також активно інформує про свою діяльність [Олексій Муляренко](#), який одночасно виконує обов'язки депутата Рівненської міської ради та голови Рівненської обласної державної адміністрації.

Зокрема, двоє депутатів стали активно використовувати власну сторінку на Facebook для інформування виборців про свою роботу, тоді як минулого року взагалі не були активними користувачами соцмережі. Це заступник міського голови Рівного [Сергій Васильчук](#) та [Ірина Пилипчук](#), які інформують про свою роботу та виконані доручення виборців. Також на сторінці депутатів можна зустріти чимало репостів та дописів колег, які безпосередньо стосуються їх депутатської діяльності.

7 депутатів мають дві зареєстрованих сторінки: приватної особи та сторінка своєї приймальні чи округу (або ж як публічної особи):

- приватна сторінка [Миколи Бляшина](#) та публічна сторінка [Миколи Бляшина](#);
- сторінки [Євтушенко Святослав](#) та «[Громадська приймальня Євтушенка Святослава](#)»;
- [Володимир Кудрін](#) та відкрита група «[Володимир Кудрін – депутат Рівнеради, виборчий округ №38](#)»

- [Олександр Курсик](#) та «[Виборчий округ #21. Депутат Курсик Олександр](#)»
- [Любов Романюк](#) та група «[Любов Романюк - депутат в.о. №1 м. Рівне](#)»
- [Tetyana Chubay](#) та «[Депутат РМР Тетяна Чубай](#)»
- [Олександр Чубай](#) – [Aleksandr Chubay](#), [Aleksandr Chubay](#) та [Нотаріальний сервіс Рівненщини](#)

20 народних обранців **періодично оприлюднюють інформацію** про свою діяльність у **газетах** (здебільшого, газета «7 днів»): Гапьяк Богдан, Годя Маріян, Загоровський Назарій, Карпьяк Олег, Ковалець Ігор, Криж Ольга, Кузьмич Андрій, Кульчинська Галина, Лащук Анатолій, Мітін Юрій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Пожарський Петро, Попик Володимир, Сухий Юрій, Тимощук Тамара, Туровська Людмила, Чирак Людмила, Чубай Тетяна, Чугуєвець Анатолій.

6 депутатів **взагалі не інформують виборців про діяльність** на сторінках Facebook чи за допомогою газет: Бабат Олександр, Дзецько Олег, Іванова Анна, Крюков Олександр, Немеш Василь, Петролюк Роман.

У порівнянні з минулим роком, значним прогресом стало покращення проведення особистого прийому виборців депутатами. У 2018 році міська рада налічує 12 депутатів, які особисто проводять прийом (у 2017 році таких депутатів було 7). Ситуація, коли прийом проводиться помічниками депутатів або ж нерегулярно теж покращився: 27 депутатів у 2018 році та 23 депутати – у 2017 році. Число тих, хто взагалі не проводить прийом також суттєво скоротилось: у 2018 році – 3 депутати, тоді як у 2017 році – 12 депутатів.

Також у 2018 році двоє депутатів доповнили свої автобіографічні дані на сайті Рівненської міської ради і тепер таких депутатів стало 23.

Крім цього, нижчі показники інформування депутатами про свою діяльність у соціальних мережах чи через місцеві газети. У 2018 році активно інформують про депутатську роботу 16 місцевих обранців, а у 2017 таких депутатів було 19.

Доброчесність

В розділі «Доброчесність» мова йде про дисципліну відвідування пленарних засідань, засідань постійних депутатських комісій, виступи на сесіях, подання депутатських запитів, голосування при розгляді спірних проектів рішень, персональне голосування, подання електронної декларації, оприлюднення декларації на зовнішніх ресурсах, правдивість відомостей в декларації та дії в умовах конфлікту інтересів

Дисципліна **відвідування пленарних засідань** у депутатів Рівненської міської ради:

- усі пленарні засідання відвідали Васильчук Сергій, Гапьяк Богдан, Іванова Анна, Карпьяк Олег, Криж Ольга, Крюков Олександр, Кузьмич Андрій, Паладійчук Сергій, Петролюк Роман, Поліщук Назарій, Романюк Любов, Стельмашук Святослав;
- більше 90% засідань відвідали Бляшин Микола, Дзецько Олег, Довжаниця Олександр, Євтушенко Святослав, Ковалець Ігор, Курсик Олександр, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Пожарський Петро, Стасюк Роман, Тимощук Тамара та Чирак Людмила;
- більше 70% засідань відвідали Года Маріян, Загоровський Назарій, Кудрін Володимир, Кульчинська Галина, Лащук Анатолій, Мітін Юрій, Муляренко Олексій, Немеш Василь, Павелків Віталій, Пилипчук Ірина, Сухий Юрій, Туровська Людмила, Чубай Олександр, Чубай Тетяна, Чугуєвець Анатолій та Яворський Роман;
- найнижчі показники відвідування пленарних засідань Попик Володимир (68%) та Бабат Олександр (47%).

Дисципліна **відвідування засідань постійних комісій** депутатами Рівнеради така:

- усі засідання відвідали Карпьяк Олег, Крюков Олександр, Нестерук Олександр, Поліщук Назарій, Романюк Любов та Чугуєвець Анатолій;
- більше 80% засідань відвідали Васильчук Сергій, Года Маріян, Дзецько Олег, Довжаниця Олександр, Загоровський Назарій, Іванова Анна, Ковалець Ігор, Кузьмич Андрій, Кульчинська Галина, Осіпчук Юрій, Павелків Віталій, Петролюк Роман, Пожарський Петро, Стельмашук Святослав, Тимощук Тамара, Туровська Людмила, Чирак Людмила, Чубай Олександр, Яворський Роман.
- Трохи більше половини засідань (більше 60%) відвідали Бляшин Микола, Гапьяк Богдан, Євтушенко Святослав, Криж Ольга, Курсик Олександр, Лащук Анатолій, Муляренко Олексій, Пилипчук Ірина, Попик Володимир, Сухий Юрій, Чубай Тетяна.
- найнижчі показники відвідування засідань постійних комісій у Бабата Олександра (4% засідань), Немеша Василя (39%), Кудріна Володимира (47%), Мітіна Юрія (51%), Стасюка Романа (54%)

Що стосується **виступів на сесіях**, то впродовж листопада 2017 – листопада 2017 років, найбільше змістовних виступів (не враховуючи виступів щодо внесення питань на розгляд з голосу, відповіді на запитання інших учасників засідань, привітання з днями народження тощо) мали Бляшин Микола, Довжаниця Олександр, Карпак Олег, Паладійчук Сергій, Стасюк Роман, Туровська Людмила та Чугуєвець.

Також на більшості пленарних засідань змістовно виступали 11 депутатів: Васильчук Сергій, Гапак Богдан, Іванова Анна, Кульчинська Галина, Курсик Олександр, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Пилипчук Ірина, Поліщук Назарій, Стельмашук Святослав, Чубай Олександр.

Жодного разу не виступали Бабат Олександр, Крюков Олександр, Немеш Василь, Пожарський Петро, Попик Володимир та Чирак Людмила.

Впродовж звітнього періоду одна з 42 депутатів Рівнеради **скористалася правом подання депутатських запитів** – Пилипчук Ірина (враховуючи лише запити, які стосуються виключно питань міського розвитку; не враховувались політично ангажовані запити, які корелюють з загальнопартійною національною риторикою (напр. питання декларування майна та доходів депутатів, питання мови, питання загальних концептуальних рамок реформ, які не знаходяться в компетенції ОМС – медична, освітня, правоохоронних органів, судова і т.п.)

За 2017 рік всі депутати міської ради **подали та оприлюднили електронні декларації** в Єдиному державному реєстрі декларацій. Проте жоден з них додатково не оприлюднив декларацію на доступних для виборців ресурсах (офіційний сайт ради / партії / сторінка у Facebook). Усі відомості, оприлюднені в деклараціях депутатів, відповідають відомостям з відкритих реєстрів; вартість майна, придбаного в 2017 році, не перевищує суми доходу за 2017 рік.

При розгляді проекту рішень **в умовах конфлікту інтересів**, публічно заявляв про це на засіданні Гапак Богдан.

Крім цього, Національне агентство з питань запобігання корупції направило до суду протокол про **адміністративне правопорушення** стосовно Сергія Паладійчука, який перебуваючи на посаді секретаря Рівненської міської ради, входив до складу виконавчого органу підприємства, що має на меті одержання прибутку, а саме перебував на посаді директора ТОВ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ДЛЯ ВАС». Таким чином, посадовець вчинив адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, передбачене частиною другою статті 172-4 КУпАП.

У порівнянні з другим роком каденції депутатів Рівненської міської ради, трохи погіршилася ситуація з відвідуванням пленарних засідань сесій та засідань постійних комісій:

- 90-100% сесій у 2018 році відвідало 24 депутати, а у 2017 – 27;

- 90-100% засідань постійних комісій у 2018 році відвідало 15 депутатів, а у 2017 році – 17.

Значно покращився показник виступів під час пленарних засідань сесій. Впродовж 2018 року 18 депутатів брали слово під час більше ніж 50% усіх засідань (тобто мають оцінки «3», «4» та «5»). Минулого року жоден з депутатів не мав таких результатів. Крім цього скоротився показник, коли депутати взагалі не виступають під час сесій: у минулому році було 23 депутати, а цього року – 6.

Підзвітність

У розділі «Підзвітність» оцінюється звітування депутатів за свою діяльність 2018 рік. Рішенням Рівненської міської ради «Про звітування депутатів Рівненської міської ради» (№3940 від 25 січня 2018 року), звіти депутатів подати до апарату Рівнеради не пізніше 15 березня року, наступного за звітним, а аналіз звітування здійснювався 17 березня.

На сайті Рівнеради, в газетах чи інформаційних порталах можна знайти **звіти за 2018 рік** 18 депутатів. Здебільшого, звіт опублікований на сайті ради. Зокрема, наявний звіт у Васильчука Сергія, Годи Маріяна, Довжаниці Олександра, Євтушенка Святослава, Криж Ольги, Кузьмич Андрія, Курсика Олександра, Павелківа Віталія, Пилипчук Ірини, Пожарського Петра, Романюк Любові, Стасюка Романа, Стельмащука Святослава, Сухого Юрія, Тимощук Тамари, Туровської Людмили, Чубай Олександра та Яворського Романа

При цьому, текст опублікованого звіту депутатів повинен включати п'ять обов'язкових пунктів (згідно Закон України "Про статус депутатів місцевих рад"):

- відомості про його діяльність у раді та в її органах, до яких його обрано (участь у пленарних засіданнях, робота в постійних і контрольних комісіях, підкомісіях, робочих групах, виконання доручень ради та її органів тощо);
- відомості про його роботу у виборчому окрузі (прийом виборців, участь у загальних зборах громадян за місцем проживання, засіданнях органів самоорганізації населення, що проводяться в межах його виборчого округу, звітування перед виборцями і зустрічі з ними);
- відомості про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання (рішення ініційовані депутатом);
- відомості про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів;
- доручення виборців свого виборчого округу (доручень, отриманих від виборців під час прийомів, письмових звернень тощо).

Серед оприлюднених 18 звітів 10 депутатів **у своїх річних звітах висвітлили усі вищевказані п'ять пунктів**: Васильчук Сергій, Довжаниця Олександр, Криж Ольга, Павелків Віталій, Пилипчук Ірина, Романюк Любов, Стельмащук Святослав, Сухий Юрій, Тимощук Тамара та Чубай Олександр.

Публічно на відкритій зустрічі звітувалися перед виборцями 4 депутати: Васильчук Сергій, Курсик Олександр, Попик Володимир, Тимощук Тамара.

У порівнянні з минулим роком, прослідковуються позитивні зміни щодо наявності річного звіту депутата. У 2018 році звіт оприлюднили 18 депутатів, тоді як у 2017 році – всього 12.

Погіршилась ситуація з публічним звітуванням: у 2018 році публічно перед виборцями прозвітувало 4 місцевих обранці, у 2017 році – 12.

Результати експертного опитування

В результаті **експертного опитування** найвищий **бал «5»** отримав один депутат: Бляшин Микола. **Оцінку «1»** одержали депутати Бабат Олександр та Муляренко Олексій.

Оцінку «добре», тобто «4» мають троє депутатів: Кульчинська Галина, Поліщук Назарій та Романюк Любов.

34 із 42 депутатів, за оцінками експертів, отримали **оцінку «3»**: Васильчук Сергій, Гапьяк Богдан, Годя Маріян, Дзецько Олег, Довжаниця Олександр, Загоровський Назарій, Іванова Анна, Євтушенко Святослав, Карпьяк Олег, Ковалець Ігор, Криж Ольга, Крюков Олександр, Курсик Олександр, Кузьмич Андрій, Кудрін Володимир, Лащук Анатолій, Мітін Юрій, Немеш Василь, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Павелків Віталій, Паладійчук Сергій, Пилипчук Ірина, Пожарський Петро, Попик Володимир, Стасюк Роман, Стельмашук Святослав, Тимощук Тамара, Туровська Людмила, Чирак Людмила, Чубай Тетяна, Чубай Олександр, Чугуєвець Анатолій та Яворський Роман

Оцінку «2» одержали Петролюк Роман та Сухий Юрій.

Серед **критеріїв**, якими керувалися експерти при виборі **найбільш «гідних» депутатів** більшість визначили те, що депутат:

- відкритий до виборців та веде прозору діяльність (12 із 14);
- не фігурує в антикорупційних журналістських розслідуваннях і/або не відомо про його діяльність, яка має ознаки корупції (голосування в умовах конфлікту інтересів, незадекларовані майно/гроші) (12 із 14);
- відносно депутата не зафіксовані випадки порушення прав людини, законів України, підзаконних актів (11 із 14);
- активно працює з виборцями (здійснює прийом, займається вирішенням проблем округу/мікрорайону/району/міста, в тому числі шляхом подачі депутатських запитів, проектів рішень) (10 із 14);
- підзвітний перед виборцями (9 із 14 експертів);
- активний в роботі міської ради (виступає на відкритих зборах міської ради, пропонує поправки до проектів рішень, бере участь в розробці проектів рішень, здійснює контроль за виконанням рішень) (8 із 14);
- не голосував за суперечливі рішення Рівненської міської ради (5 із 14)

Відповідно, при виборі **найменш «гідних» депутатів**, експерти зазначали, що депутат:

- фігурує в антикорупційних журналістських розслідуваннях і/або не відомо про його діяльність, яка має ознаки корупції (голосування в умовах конфлікту інтересів, незадекларовані майно/гроші) (13 із 14);
- відносно депутата зафіксовані випадки порушення прав людини, законів України, підзаконних актів (10 із 14);
- голосував за суперечливі рішення Рівненської міської ради (9 із 14);

- не активний в роботі міської ради (не виступає на відкритих зборах міської ради, не пропонує поправки до проектів рішень, бере участь в розробці проектів рішень, не здійснює контроль за виконанням рішень) (9 із 14);
- діяльність депутата не прозора, не є відкритим для виборців (8 із 14);
- не підзвітний виборцям (7 із 14);
- не працює із виборцями (не здійснює прийом, не займається вирішенням проблем округу/мікрорайону/району/міста, в тому числі шляхом подачі депутатських запитів, проектів рішень) (6 із 14);
- відносно депутата зафіксовані випадки неперсонального голосування (6 із 14).
-

Додаток 1. Експерти, які взяли участь в оцінюванні депутатів Рівненської міської ради

1. **Алексійчук Роман Васильович.** Голова правління ОСББ «Мій дім»
2. **Герасимчук Таміла Федорівна.** Голова Центру моніторингу громадської думки «Тренд»
3. **Гулько Лариса Петрівна.** Голова організації ГО «Центр підтримки ініціатив «Чайка»
4. **Клічук Святослав Володимирович.** Голова правління громадської організації «Рівненський центр «Соціальне партнерство».
5. **Лазаревич Юрій Миколайович.** Голова БО «Мережа 100% життя Рівне»
6. **Лебедюк Віталій Миколайович.** Керівник громадської організації «Школа політичної аналітики «ПОЛІСС».
7. **Лук'яник Михайло.** Експерт проекту ІФС «Енергоефективність в Україні», голова ОСББ.
8. **Майборода Оксана Валеріївна.** Координаторка громадської ініціативи «Сад історій в Рівному».
9. **Ойцюсь Юрій Миколайович.** Голова спілки велосипедистів Рівного
10. **Олійник Гліб Георгійович.** Правозахиник
11. **Пасочник Юрій Сергійович.** Проектний менеджер Волинського Ресурсного Центру
12. **Салівончик Оксана Вадимівна.** Координаторка молодіжних проектів ГО «Центр «Чайка»
13. **Стасюк Ірина Василівна.** Регіональна координаторка громадської організації «Centre UA» в Рівненській області.
14. **Торбіч Володимир Анатолійович.** Головний редактор Рівненського агентства журналістських розслідувань «Четверта влада».